

ПРОЦЕДУРА ПО ЗАКОНА ЗА МЕРКИТЕ СРЕЩУ ИЗПИРАНЕ НА ПАРИ (ЗМИП)

„Идентификация, оценка и управление на риска по ЗМИП“

1. Цел и обхват

1.1. Процедурата има за цел да гарантира ефективното прилагане на изискванията за комплексна проверка на клиенти и управление на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризъм, съгласно:

- Закона за мерките срещу изпиране на пари (ЗМИП) и Правилника за прилагането му;
- Указанията на регулаторните органи;
- Насоките на ДАНС и БНБ.

1.2. Процедурата описва процесите при установяване на нови клиенти, продължаващ мониторинг на съществуващи клиенти, при извършване на операции и сделки, както и предприемане на допълнителни мерки при повишен риск.

1.3. Процедурата се прилага от всички служители, ангажирани с проверка на клиенти и контрол на риска, като отговорностите са:

- **Ръководител административна дейност:** извършва проверка и документиране на клиентите; одобрява класификацията на риска и предприетите мерки;
- **Всички служители:** събират и предоставят информация за клиентите при поискване.

1.4. Прилагането на процедурата се извършва съгласно вътрешния документ „ПРОЦЕСИ ЗА РАБОТА В БАЛКАНСКИ РЕГИСТЪР ЗА ВЪГЛЕРОДНИ КРЕДИТИ АД /БРВК/.

2. Позоваване

2.1. Процедурата изпълнява изискванията на:

- ЗМИП, чл. 4, 11, 53, 54, 66 и други съответни разпоредби;
- Правилника за прилагането на ЗМИП;
- Указанията на регулаторните органи;
- Насоките на ДАНС и БНБ;
- ISO 9001 (за документиране на процесите и отговорности).

2.2. Основните термини и определения са посочени в ЗМИП, Правилника за прилагането му и ISO 9000.

Бележка: В процедурата се използва терминът **PEP (Политически изложено лице)**.

3. Описание на процеса

3.1. Подаване на заявление и стартиране на вътрешна проверка

3.1.1. Подаването на заявление за регистрация на партия или подпартия задейства вътрешна процедура по оценка и проверка от страна на администратора.

3.2. Събиране на информация и проверка на клиента:

- **Документи за идентификация:** документ за самоличност, банкова сметка, Въпросник за събиране на информация (Приложение №1) - попълва се от клиента и включва идентификация на юридическо лице или физическо лице, контролни органи, икономическа дейност, финансови показатели, лицензиране, отношения с трети лица и информация за политически изложени лица (PEP).
- **Произход на средствата:** *ДЕКЛАРАЦИЯ по чл. 66, ал. 2 от ЗМИП, (за изясняване на произхода на средствата* (Приложение № 2)
- **Комплексна проверка при трети лица** - *ДЕКЛАРАЦИЯ от заявител за извършена „Комплексна проверка на трето лице“, съгласно закон ЗМИП* (Приложение №3)
- **Собственост и представителство** - *Декларация за действителни собственици* (Приложение №4)
- **Санкции и PEP:** *Декларация за санкции и публично известни лица* (Приложение №5).

3.2.2. Проверка на клиента

След като получи попълнените документи, административното лице извършва проверка за регистрация на субекта:

- За български юридически лица:
 - Проверка в Търговски регистър (ЕИК);
 - Регистър БУЛСТАТ;
 - Проверка по ДДС в системата на НАП и/или VIES.
- За чуждестранни субекти:
 - Проверка за автентичност в съответните регистри.

Архивиране: всички справки се съхраняват в клиентското досие (хартиен и/или електронен формат).

3.2.3. Контролни листи

- След преглед на всички подадени документи, констатациите от проверката се отбелязват в **Контролен лист за комплексна идентификация на клиента (0-КЛ Комплексна идентификация клиент_ЗМИП_v1_10.06.24)**.
- Резултатите, отбелязани в контролния лист, се използват за:
 - Определяне на нивото на риск (нисък, среден, повишен);
 - Подготовка на протокол за регистрация, искане на допълнителна информация или отказ;
 - Осигуряване на пълна проследимост и съответствие с изискванията на ЗМИП.

3.3. Определяне на риска

3.3.1. Оценката на риска се базира на комбинация от:

- **Клиент:** правна форма, вид дейност, местонахождение, политически изложено лице (ПЕЛ), репутация, сложност на собствеността;
- **Операция/Сделка:** вид, стойност, честота, сложност, начин на плащане, валута;
- **Географски фактори:** страна на клиента или произход на средствата, високорискови юрисдикции според списъците на ЕС, FATF и други международни органи;
- **Продукти и услуги:** специфични рискове свързани с използваните продукти/услуги.

3.3.2. Класификация на риска:

- **Нисък риск**
 - Клиенти и операции с обичайни характеристики, добре познати, прозрачни и с малка вероятност за изпирането на пари.
- **Среден (нормален) риск**
 - Клиенти и операции с типични характеристики, без индикации за подозрително поведение, при които се прилагат стандартни мерки за контрол.
- **Повишен риск**
 - Клиенти или операции с установени показатели за повишена вероятност от изпирането на пари или финансиране на тероризъм, включително:
 - Политически изложени лица (ПЕЛ);
 - Клиенти от високорискови държави;
 - Сложни структури на собственост;
 - Необичайни и сложни транзакции;
 - Клиенти без ясна икономическа дейност.

3.3.3. Мерки при повишен риск:

1. Задължително провеждане на разширена комплексна проверка
2. Събиране на допълнителни документи и информация за произхода на средствата.
3. Удостоверяване на действителните собственици на клиента и структурата на собственост.
4. Мониторинг на транзакциите с по-голяма честота и детайлност.
5. Изискване на декларации за санкции и политически известни лица (PEP).
6. Документиране на всички действия и решения в контролния лист и досието.

7. Уведомяване на ръководството при установяване на аномалии или несъответствия.

3.4. Продължаващ мониторинг

- Периодична оценка на съществуващи клиенти – **минимум веднъж годишно** или при промяна на риска;
- Наблюдение на операции над 15 000 евро или други критерии за необичайни транзакции;
- Документиране в контролни листи и отчетни формуляри.

4. Анализ на процеса

4.1. Рискови фактори

- Некоректна или непълна документация;
- Несъответствие на предоставените данни;
- Сложни структури на собственост;
- Необичайни или сложни транзакции.

4.2. Преглед и подобрене

- Прегледът и анализът на ефективността на процеса се извършват по време на Прегледите от ръководството;
- Резултатите от анализа се използват за:
 - корекции на оценката на риска;
 - подобряване на процедурите;
 - обучение на персонала;
 - актуализиране на контролни листи и документи.

5. Документирана информация по изпълнение на процеса

- Ф-03-01-01_Декларация действителни собственици
- Ф-03-01-02_Декларация относно санкции и публично известни лица (PEP)
- Ф-03-01-03_Приложение № 1 Въпросник за събиране на информация_ЗМИП
- Ф-03-01-04_Приложение № 2 Декларация по чл. 66, ал. 2 от ЗМИП
- Ф-03-01-05_Приложение № 3 Декларация проверка трето лице_ЗМИП
- Ф-05-01-07_ Контролен лист 0-КЛ Комплексна идентификация клиент_ЗМИП
- Досиета на клиентите
- ПРОЦЕСИ ЗА РАБОТА В БАЛКАНСКИ РЕГИСТЪР ЗА ВЪГЛЕРОДНИ КРЕДИТИ АД /БРВК/.

6. Препратки към други процедури

- ОП-01 „Отговорност на ръководството“
- ОП-05 „Избор, оценка и контрол на доставчиците“
- ОП-06 „Процеси, свързани с клиента, планиране и оперативно управление на дейността“